

”Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar sin förmåga att upptäcka, reflektera över och ta ställning till olika etiska dilemman och livsfrågor i vardagen.”

Lpfö 98, rev 2010

OLIKA

Handledning till **Varför gråter pappan?**

av författaren Kristina Murray Brodin och illustratören Bettina Johansson

SYFTE

Att tillsammans med barnen samtala kring och reflektera över: ledsamhet, tröst, inlevelse, lek och familj.

ATT LÄSA FÖR SMÅ & STORA

Genom att läsa boken flera gånger får det lilla barnet ord på det som syns på bilderna och lär sig snart boken utantill. Genom att läsa boken även med äldre barn kan boken innehåll utvecklas i samtalet kring den.

(Frågorna kring boken anpassas efter ålder på barnen.)

FRÅGOR KRING LEDSAMHET, TRÖST OCH INLEVELSE

1. I boken sitter det en man på en bänk och gråter. Varför tror du att han gråter? Har du gråtit någon gång? Vad var det som hade hänt då? Hur känns det för dig att gråta? Var i kroppen känns det som att gråten sitter? Hur känns det när gråten är på väg?
2. Både barn och vuxna kan bli ledsna. Har du sett en vuxen gråta någon gång? Vad hade hänt då? Hur kändes det i dig när den vuxna grät? Blev hen tröstad? Hur och av vem? Om en har en förälder, ett syskon eller en vän som gråter mycket och ofta, vad ska en göra då tycker du?
3. I boken funderar Alvdis och Hamsa över varför pappan gråter. Har du sett någon vara ledsen och inte vetat varför? Hur kändes det? Vad gjorde du då? Hur känns det i dig när någon annan är ledsen? Känns det annorlunda om det är ett barn som är ledset eller om det är en vuxen?
4. Alvdis och Hamsa frågar mannen som gråter varför han är ledsen. Hur vill du att andra ska göra när du är ledsen? Hur vill du att de ska trösta dig? Genom att hålla om dig eller genom att prata med dig eller både och – eller något annat?? Har du tröstat någon? Vem var det? Hur känns det att trösta någon? Vilket sätt tycker du är bäst att trösta någon på?
5. Mannen i boken gråter inte för att han är ledsen utan för att han är glad. Har du också gråtit av glädje? Hur brukar du göra när du är riktig, riktigt glad? Kommer det tårar för dig också? Eller brukar du ropa högt? Eller något annat? Kan du visa med kroppen hur du gör och ser ut när du är så där riktigt glad? Har du sett någon som gråter av glädje, förutom pappan i boken?
6. I boken säger Alvdis och Hamsa att en kan bli ledsen om en längtar efter någon mycket. Har du längtat så mycket att du har blivit ledsen någon gång? Är det någon eller något som du brukar längta efter? Hur känns det? Vad brukar du göra när du längtar?

7. Både ledsamhet och glädje handlar om känslor. Vilka fler känslor finns det? (Till exempel ilska, lycka, glädje, rädsla, nyfikenhet, skam och förvåning.)

Övning: Låt barnen visa olika känslor, till exempel ilska, för att själva hitta känslan och få tillgång till den i kroppen. Efter ni inventerat vilka känslor som finns kan ni en och en visa känslor, så får de andra gissa vilken känsla som visas. Prata om ifall det går att dölja den riktiga känslan bakom en låtsad, och hur det i så fall känns.

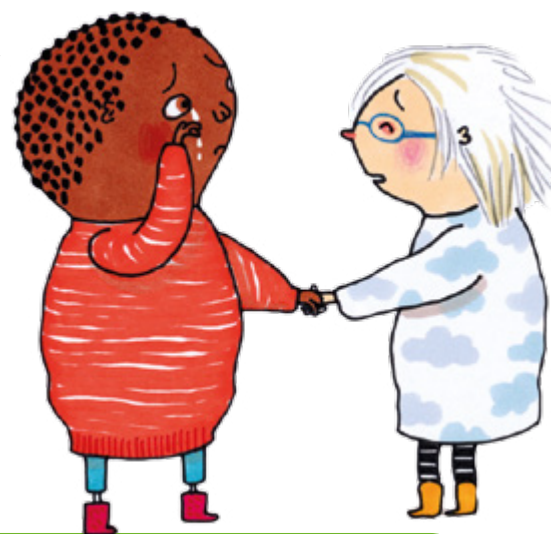
8. Vilken känsla tycker du mest om? Vad är det som är så bra men den känslan? Var i kroppen känner du den? Vilken känsla tycker du minst om? Vad är det som inte är så bra med den känslan? Var i kroppen känner du den?

FRÅGOR OM LEK OCH FAMILJ

1. Alvdís och Hamsa leker tillsammans på förskolan. De gräver i sandlådan och de klättrar i träd. Brukar du leka med någon på förskolan? Vad tycker du om att göra tillsammans med kompisar?

2. Det verkar som att Alvdís och Hamsa känner varandra ganska väl. Ibland kan det vara så att en leker ungefär samma lekar tillsammans. Om du fick välja en ny lek att prova på, vilken lek skulle det vara? Vad är det som verkar roligt med den leken?

3. Alvdís säger att hon har en mamma men inte någon pappa. Hur många föräldrar har du? Är det en förälder som brukar lämna dig på förskolan? Är det en förälder som brukar hämta dig på förskolan?

OM VÄNSKAP

Alvdís och Hamsa leker i den här berättelsen tillsammans samtidigt som de delar tankar och känslor med varandra. Att visa på en självklar vänskap mellan flickor och pojkar är viktigt då den ofta görs om och tolkas som romantisk kärlek utifrån heteronormen. Att benämna kärleken som romantisk kan driva vänner ifrån varandra eftersom det blir jobbigt att höra sådant som "ni är kära". Två pojkar som leker ihop får sällan höra att de är kära eller kommer att gifta sig när de blir stora. Genom att istället alltid benämna alla relationer mellan barn främst som vänskaplig kan vi vuxna lämna barnen friare att utveckla sina vänskapsrelationer och även de kärleksmönster som passar dem. I barnböcker behövs det fler bilder av självklar och stark vänskap mellan flickor och pojkar.

OM KÄNSLOR

Mannen som sitter på bänken och gråter är en "klassisk man" i kostym, en person som sällan tillåts visa känslor i böcker och annan media. Genom att spegla en man på detta sätt kan mansrollen breddas så att den även inkluderar känslouttryck. Dessutom tycks mannen vara emotionellt engagerad i sina barn, något som sällan speglas i barnlitteraturen, där är de flesta omhändertagande vuxna kvinnor. I vår tid förknippas känslor, och framför allt gråt, med flickor och kvinnor och det har ansetts stå för svaghet snarare än styrka. Under 1700-talet var det dock annorlunda, då ansågs det mycket manligt att gråta. Det innebär att värderingarna som är knutna till olika beteenden och känslor är något som vi människor formar. Små pojkar får ofta gråta, precis som små flickor, men när de blir större slutar oftast pojkarnas tårar att rinna. Varför är det så? Att få rätten att känna och uttrycka sina känslor är en viktig del av att bli en hel människa – både små flickor och små pojkar behöver hjälp att identifiera och sätta ord på olika känslor för att kunna ta hand om dem på ett bra sätt.

Epost: info@olika.nu, tel: 072 19 18 056

böcker ut & in – ut med stereotyper – in med möjligheter!

www.olika.nu

OLIKA

UTBILDNING